

Самооцінка населенням Вінницької області стану здоров'я та рівня доступності окремих видів медичної допомоги у 2018 році (за даними вибіркового опитування домогосподарств у жовтні 2018 року)

З метою дослідження питань, пов'язаних із доступністю для населення послуг охорони здоров'я, ліків та медичних товарів, а також для отримання інформації щодо самооцінки стану здоров'я та рівня захворюваності, органами державної статистики області у жовтні 2018р. проведено опитування 798 осіб – членів домогосподарств, які приймають участь у вибіркового обстеженні умов їх життя.

За підсумками опитування, розповсюдженими на всі домогосподарства області, 44% респондентів оцінили стан свого здоров'я як «добрий», 41% – як «задовільний», 15% – як «поганий».

У 2018 році, порівняно з попереднім опитуванням, майже не змінився рівень захворюваності: дев'ять із десяти осіб (93%) повідомили, що хворіли (у 2017р. – 91%). Разом з тим, більшість осіб, які перенесли захворювання, відзначили їх негативні довготермінові наслідки. Кожні дві з трьох осіб (69%) (у 2017р. – 66%), відзначили такий вплив перенесених захворювань на життєву активність, тобто можливість займатися фізичною працею, відвідувати культурні заклади, вести активний спосіб життя, та, як і в минулому році, кожна дев'ята особа (11%) – на повсякденну працездатність.

Із загальної кількості опитаних осіб половина *мала хронічні (6 місяців і більше) захворювання або проблеми зі здоров'ям*. Серед них найбільш поширеними захворюваннями були: гіпертонія, на яку страждали – 56% осіб, серцеві захворювання – 34%, артроз, артрит – 25%, остеохондроз – 20%, мігрень або частий головний біль – 13%, хронічний гепатит, жовчокам'яна хвороба, холецистит, холангіт, цироз печінки – 9%, хронічний бронхіт, емфізема легенів – 7%, виразку шлунку або 12-палої кишки – 6%, алергію, катаракту та хронічну тривогу або депресію – по 5%, діабет – 3%, інсульт – 2%, злоякісні пухлини – 1,2% осіб.

За даними опитування всі домогосподарства (100%) повідомили, що хто-небудь з членів потребував медичної допомоги. Частка осіб, яка протягом року зверталася за медичною допомогою, становила 82%, і порівняно з минулим роком не змінилася. Серед цих осіб майже всі (96%) повідомили, що зверталися до сімейного лікаря, два з трьох – до поліклініки (крім стоматолога), 15% – до приватного стоматолога, 7% – до стоматолога у державній медичній установі, 6% – до швидкої медичної допомоги, 5% – до платної медичної установи або приватного практикуючого лікаря (крім стоматолога). Народного цілителя, гомеопата, знахаря, екстрасенса і т. ін. відвідали лише 0,1% таких осіб.

Із загальної кількості осіб, які повідомили, що зверталися до лікаря протягом 12 місяців, 63% пояснили це хворобою або проблемою зі здоров'ям, 31% – необхідністю проходження профілактичного огляду, 4% – необхідністю поновлення рецептів документа, сертифіката, листа-довідки та іншими

адміністративними причинами, 1% – необхідністю поновити рецепти, 0,6% – нещасним випадком або травмою.

За даними вибіркового опитування населення частка осіб, які вважали, що на стан їх здоров'я Чорнобильська катастрофа (і її наслідки) вплинула “серйозно” склала 3%, вплинула “частково” – 63%, “ніяк не вплинула” – 34%.

Питома вага домогосподарств Вінницької області, у яких хто-небудь з членів протягом останніх 12 місяців потребував медичної допомоги, придбання ліків та медичного приладдя, склала 99%, з них 84% не змогли отримати цю допомогу чи придбати ліки. Серед причин за якими респонденти не змогли відвідати стоматолога, зробити протезування, придбати ліки, провести медичне обстеження, отримати лікування у стаціонарі майже 100% опитаних вказали занадто високу вартість ліків та послуг.

Залишаються проблеми з *доступністю послуг лікарів*. Частка домогосподарств, в яких хворі при потребі не змогли відвідати лікаря, становила 64%. У майже три з п'яти таких випадків опитувані пояснили це відсутністю медичного спеціаліста потрібного профілю, майже четверта частина – занадто довгою чергою, п'ята частина – високою вартістю послуг.

Серед домогосподарств члени яких потребували медичної допомоги, майже третина (у 2017р. – 50%) повідомила про випадки недоступності для хворих членів родини необхідного лікування у *стаціонарних лікувальних установах*. Чотири з п'яти домогосподарств вказали, що вимушена відмова від належного лікування викликана занадто високою його вартістю, п'ята частина – відсутністю відділення потрібного профілю, 1,2% – відсутністю вільних місць. *Одночасно, серед осіб, які перебували на стаціонарному лікуванні, майже всі домогосподарства (93%) брали з собою до лікарні медикаменти, 92% – їжу та 79% – постільну білизну.*

Здоров'я конкретної людини в значній мірі залежить від способу її життя, наявності шкідливих звичок, зокрема – *тютюнокуріння*.

За даними опитування шкідливу звичку курити мала, незалежно від рівня матеріальної забезпеченості, кожна сьома частина населення (14%) у віці 12 років і старшому.

Серед осіб, які курять, двоє з п'яти (41%) у середньому викурюють за добу від 16 до 20 сигарет, третина (33%) – від 6 до 10 сигарет, восьма частина – від 11 до 15 сигарет.

Загальновідомо, що тютюнокуріння в значній мірі сприяє раку органів дихання. За попередніми даними органів державної статистики від злоякісних новоутворень гортані, трахеї, бронхів, легенів в Вінницькій області в 2018р. померло 539 особи, що на 8,2% менше ніж в 2017р.

Програмою опитування було передбачене вивчення питання щодо *народжуваності дітей жінками у віці 15 років і старше*.

Підсумки дослідження показали, що за своє життя народжували дітей 88% жінок відповідного віку.

Найчастіше першу дитину жінки народжували у віці 20–24 роки, у цьому віці народили первістка майже три з п'яти матерів, у віці 15–19 років – майже три з десяти та у віці 25–29 років – кожна дев'ята, у віці 30 років і старше народили вперше 4% жінок, з числа тих, які народжували дітей.

Із загальної кількості жінок, які народжували дітей, половина жінок повідомила, що народили двох дітей, третина – одну дитину, і кожна сьома народила трьох і більше дітей. При цьому частка багатодітних матерів, які народили трьох і більше дітей, вища серед сільських жінок, ніж серед міських.

За попередніми даними демографічної статистики коефіцієнт народжуваності по Вінницькій області у 2018р. становив 6,8 немовлят на 1000 жителів, що на 2,1 в.п. менше ніж у 2017р.

При використанні інформації обов'язковим є посилання на джерело – Головне управління статистики у Вінницькій області.

Довідка за телефоном: (0432) 52 57 69